

Sygn. akt: X U 298/15

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Katowicach

X Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Barbara Reszczyńska - Łoboda</i>
Sędziowie/Ławnicy:	
Protokolant:	<i>Anna Borkowska</i>

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2015 roku w Katowicach

odwołania ***T. D. (T. D.)***

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 13 stycznia 2015 roku

Nr: (...)

w sprawie ***T. D. (T. D.)***

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do renty socjalnej

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu prawo do renty socjalnej na okres od dnia 1 listopada 2014r. do dnia 30 września 2017 r.

SSO Barbara Reszczyńska – Łoboda

Przewodniczący

Sygn. akt XU 298/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 stycznia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu T. D. prawa do renty socjalnej z uwagi na fakt, iż orzeczeniem z dnia 4.XII.2014r. Lekarz Orzecznik ZUS uznał, iż ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy, a następnie Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 7.I.2015r. podtrzymała treść orzeczenia.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony T. D. działający przez swojego pełnomocnika matkę S. K. wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu podniósł, iż decyzja jest dla niego niesprawiedliwa i krzywdząca. Uważa, że jego predyspozycje fizyczne i psychiczne, o których mowa w dokumentacji neurologicznej i pedagogiczno-psychologicznej znacznie upośledzają zdolność funkcjonowania i uniemożliwiają podjęcie jakiejkolwiek pracy. Podniesione zostało, że jest całkowicie zależny od rodziny i osób trzecich, że jest niedojrzały emocjonalnie. Leczony jest od 2001r. z powodu epilepsji oraz nadpobudliwości psychoruchowej. Ma trudności z zapamiętywaniem kolejności prac, orientacją w terenie, określeniem czasu, dnia, tygodnia oraz miesiąca. Ma zaburzenia w obszarach ważnych dla podejmowania decyzji czy planowania, cechuje go brak krytycyzmu, nie jest w stanie samodzielnie analizować potrzebnych informacji w sytuacji kontaktu z urzędnikami, co uniemożliwia mu samodzielne załatwianie spraw urzędowych.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o jego oddalenie z przyczyn wskazanych w treści zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Ubezpieczony T. D. ur. w dniu (...) w dniu 14.XI. 2014r. złożył wniosek o ustalenie uprawnień do renty socjalnej.

Wnioskodawca obecnie jest uczniem szkoły zawodowej specjalnej, w klasie o profilu pracownika pomocniczego obsługi hotelowej, uczy się w trybie indywidualnym. Nigdy nie pracował.

Lekarz Orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 4.XII.2014r. zapoznał się z dokumentacją lekarską i przeprowadził bezpośrednie badanie ubezpieczonego, w wyniku, którego u w/w rozpoznał upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim oraz padaczkę i uznał, że wymienione schorzenia nie czynią wnioskodawcy całkowicie niezdolnym do pracy, że funkcjonowanie społeczne dość dobre.

Po wniesieniu przez ubezpieczonego sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika sprawę rozpatrywała Komisja Lekarska ZUS, która w orzeczeniu z dnia 7.I.2015r. podtrzymała zaskarżone orzeczenie, w międzyczasie przeprowadzając konsultację psychologiczną.

Celem ustalenia istnienia całkowitej niezdolności do pracy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii psychologii i psychiatrii.

W opinii z dnia 10.IV. 2015r. biegła psycholog Z. Z. (1) oraz psychiatra lek. med. E. K. (k- 16-19 a. s.) rozpoznały u ubezpieczonego upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, nadpobudliwość psychoruchową zaburzenia zachowania, zaburzenia adaptacyjne, padaczkę zmiany organiczne w OUN. Na podstawie przeprowadzonego badania psychologicznego i psychiatrycznego oraz dokumentacji medycznej biegłe uznały, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy na ogólnym rynku pracy. Całkowita niezdolność do pracy wystąpiła w trakcie nauki szkolnej. Całkowita niezdolność do pracy jest okresowa – na okres 2 lat od daty badania, tj. do dnia 30.IV.2017r. Na podstawie testów organicznych – ustalono zaburzenia funkcji poznawczych. -- Test B.: -3; +6 tj. patologia (błędy pominięć, zniekształceń, rotacji).

- Test Graham-K.: 20 punktów, tj. patologia.

- Test (...): 18 punktów tj. umiarkowane zaburzenia poznawcze. - Test Zegara: 0 punktów, tj. znaczne zaburzenia wzrokowo-przestrzenne.

U wnioskodawcy występuje zaburzone funkcjonowanie społeczne objawiające się zaburzonymi kontaktami interpersonalnymi, trudnościami w rozumieniu sytuacji społecznych, słabą motywacją do działania pomimo bardzo dobrej stymulacji środowiskowej, rodzinnej, szkolnej, pedagogicznej.

Do powyższej opinii zastrzeżenia złożył organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 23.VI.2015r. (k- 33-34 a.s.), podnosząc, że biegłe zgodziły się z rozpoznaniem upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim, które to zgodnie z praktyką orzecniczą nie upoważnia do ustalenia niezdolności do jakiegokolwiek pracy, wskazane przez biegłe

zmiany typu „organicznego” co jednak niczego do sprawy nie wnosi, upośledzenie umysłowe musi być skutkiem nieprawidłowych procesów rozwojowych OUN, które z definicji są „organiczne”. W orzecznictwie stwierdzenie tła „organicznego” ma pewne znaczenie rokownicze, ale nie ma znaczenia dla ustalenia stopnia naruszenia sprawności organizmu i w konsekwencji ustalenia niezdolności do pracy i jej stopnia, bowiem o niezdolności do pracy decyduje nasilenie zaburzeń, a nie tło. Ponadto organ rentowy podniósł, że biegłe sądowne oparły zasadniczo swoją opinię o opinię psychologiczną psychologa szkolnego z dnia 24.III.2015r., a więc wydaną już po badaniu przez Komisję Lekarską. Opinia psychologiczna lub pedagogiczna z miejsca edukacji jest o tyle istotna, iż wyraża nie tylko wnioski z badań testowych czy jednorazowego badania psychologicznego lub lekarskiego, ale może być oparta o długotrwałą obserwację wnioskodawcy w środowisku społecznym oraz w procesie edukacyjnym.

W opinii uzupełniającej z dnia 10.VI.2015r. (k- 48 a.s.) biegłe lek. med. E. R.-K. i mgr Z. Z. wskazały, że lekarze orzecznicy ZUS w swoich orzeczeniach opierają się wyłącznie na ilorazie inteligencji osoby orzekanej i na jej podstawie oceniają jej zdolność do pracy, nie biorąc zupełnie pod uwagę funkcjonowania społecznego. Psycholog-konsultant ZUS w swojej opinii z dnia 22.XII.2014r. opisuje występowanie znacznej drażliwości, agresji i autoagresji w sytuacjach stresu, trudności z dostosowaniem się do wymogów dyscypliny – z tego powodu nauka w systemie nauczania indywidualnego. Konsultant we wnioskach pisze wyraźnie o trudnościach w przystosowaniu społecznym wynikającym z zaburzeń funkcji intelektualnych i emocjonalnych. Opinia psychologa szkolnego z 24.III.2015r. nie zawiera żadnych nowych informacji w porównaniu z opinią psychologiczną wydaną przez konsultanta ZUS w dniu 22.XII.2014r., stąd nie zachodzą żadne nowe okoliczności odnośnie aktualnego stanu zdrowia wnioskodawcy. Biegłe w całości podtrzymały swoją opinię zasadniczą z dnia 10.IV.2015r.

W swoim piśmie procesowym z dnia 5.VIII.2015r. (k- 53-54a.s.) organ rentowy wniosł o przeprowadzenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych sądowych z zakresu psychiatrii i psychologii celem ustalenia czy ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy.

W opinii dnia 30.IX.2015r. biegły psychiatra lek. med. M. D. oraz biegły psycholog mgr A. J. (k-63-67 a.s.) stwierdzili u ubezpieczonego organiczne zaburzenia psychiczne tzn. upośledzenie umysłowe stopnia lekkiego oraz organiczne zaburzenia osobowości i zachowania o umiarkowanym nasileniu objawów, w obrazie klinicznym dominują objawy organicznych zaburzeń osobowości i zachowania (impulsywność, pobudliwość, brak ukierunkowania na cele, stereotypowość zainteresowań, nieprawidłowy rozwój uczuciowości wyższej, trudności z kontrolą emocji, skłonność do izolacji), w badaniu konsultanta ZUS bardzo słaba odporność na dystrakcję oraz funkcje pamięciowe (kształtujące się na poziomie upośledzenia umysłowego stopnia umiarkowanego), nieharmonijny rozwój funkcji poznawczych (opinia konsultanta ZUS z dnia 29.XII.2014r).

Biegli uznali, że wnioskodawca z przyczyn psychiatrycznych i psychologicznych jest całkowicie niezdolny do pracy. Istniejące organiczne zaburzenia osobowości i zachowania, przy współistniejącym upośledzeniu umysłowym lekkim powodują naruszenie sprawności organizmu będące wskazaniem do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy. Orzeczona całkowita niezdolność do pracy powstała w trakcie nauki, wskazuje na to wywiad chorobowy oraz zawarte w wydanych orzeczeniach dane obiektywne. Całkowita niezdolność ma charakter okresowy – 2 lata od daty badania – do końca września 2017r

Opinia powyższa została doręczona stronom, z wezwaniem do organu rentowego o oświadczenie się na jej treść i zgłoszenie wniosków dowodowych w terminie 7 dni pod rygorem ich pominięcia.

Organ rentowy odebrał opinię i w piśmie procesowym z dnia 19.XI.2015r. (k- 77 a.s.) oświadczył, że nie składa zastrzeżeń do opinii.

W ocenie Sądu stanowisko organu rentowego odmawiające ubezpieczonemu przyznania prawa do renty socjalnej nie znajduje oparcia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym i w przepisach prawa.

Podnieść należy, iż renta socjalna przysługuje ubezpieczonemu, który spełni warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz. U., Nr135, poz.1268). Zgodnie z treścią powołanego wyżej przepisu renta

socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Sąd ustalił w oparciu o przytoczone opinie biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii, iż ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy w rozumieniu art. 12 art. ustawy z dnia 17.XII.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd w pełni podzielił opinie w/w biegłych sądowych, ponieważ zostały one wydane przez specjalistów leczących i diagnozujących schorzenia, na które cierpi ubezpieczony, ponadto opierały się na kompletnej dokumentacji lekarskiej obrazującej przebieg leczenia ubezpieczonego, uwzględniały także wywiad z ubezpieczonym i jego rodziną oraz bezpośrednio badanie psychiatryczne i psychologiczne. Biegli ci mają wieloletnie doświadczenie lekarskie i orzecznicze. Analiza wywiadu i okazanej dokumentacji została w opiniach przeprowadzona wnikliwie, a wnioski końcowe są logiczne, jednolite i spójne wewnętrznie. Opinie te całościowo oceniają sprawność organizmu ubezpieczonego oraz uwzględniają nakładające się schorzenia i ich wpływ na funkcjonowanie wnioskodawcy w życiu osobistym i zawodowym. Zdaniem Sądu opinie biegłych są na tyle kategoryczne i przekonujące, że wystarczająco wyjaśniają zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych. W sprawie wypowiedziały się dwa różne zespoły biegłych – wydając zgodne opinie co do istnienia u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy.

Z wszystkich naprowadzonych wyżej motywów odwołanie ubezpieczonego zostało uwzględnione i na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zapadł wyrok zmieniający. Sąd przyznał wnioskodawcy świadczenie na okres 2 lat, licząc od daty badania wykonanego przez drugi zespół biegłych sądowych czyli do dnia 30.IX.2017r. Świadczenie zostało przyznane od pierwszego dnia miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek o przyznanie prawa do renty socjalnej.

SSO. Barbara Reszczyńska